

Stichting VPSG

advies en ondersteuning
bij vragen rond
seksueel geweld,
godsdienst en zingeving

Nieuwe Groenmarkt 8
2011 TW Haarlem
023-5328222
info@vpsg.nl
www.vpsg.nl

JAARVERSLAG 2011

INHOUD

Voorwoord	3
Column	4
1 Het werk van de VPSG	6
Visie en missie	6
Hulp bij de verwerking van seksueel geweld	6
Netwerken, workshops, lezingen en vertegenwoordigingen	9
Projecten	11
Weet wat er speelt	11
Levenslessen- op zoek naar waarde in intimiteit, relaties en seksualiteit	15
2 Bestuur, medewerkers en organisatie	18
3 Financiën	20
Rekening VPSG 2011 en begroting 2012	20
Rekening en begroting projecten 2011/2012	21
Resultaten en balans 2011	22
4 Toelichting op de financiën	24

VOORWOORD

Het afgelopen jaar werd gekenmerkt door de aandacht voor seksueel misbruik van vooral jongens in de rooms-katholieke kerk. Het rapport van de commissie Deetman liet onomwonden zien hoe op de cruciale momenten de verantwoordelijken de andere kant op keken en het lieten gebeuren. In de media werd uitgebreid ingegaan op de oorzaken en gevolgen. Ook de VPSG besteedde aandacht aan misbruik onder mannen. Hoe kijkt de omgeving hier eigenlijk tegen aan en hoe voelt dat voor mannen? Is hun verwerking anders dan die van vrouwen?

Door een krantenartikel dacht ik deze dagen terug aan een gebeurtenis van jaren geleden in de buurt van mijn huidige woonplaats op de Veluwe. Ergens op een fietspad werd een jongen van zijn fiets getrokken en misbruikt door drie meisjes. Voor de jongen was de vernedering groot en de schaamte dat hem dat als man moest overkomen. De omgeving reageerde lacherig op het hele bericht. Zijn verhaal werd als ongeloofwaardig afgedaan. En zo werd er een doofpotcultuur gecreëerd en het aangedane leed vergroot.

In het boek Dorsvloer vol confetti, schrijft Franka Treur over de strijd van ieder mens om een eigen leven, zo staat op de cover te lezen. Ze beschrijft in het boek ook een man, die met jongens dingen uithaalt, die wij seksueel misbruik zouden noemen. Iedereen in het dorp weet het, maar niemand wordt er op aangesproken. De roman is een verhaal, waarin autobiografische elementen zijn verwerkt. Dat blijkt wanneer in dit dorp, waarin Franka is opgegroeid, anno 2012 iemand zich meldt bij de politie met de mededeling dat hij zo'n honderd jongens uit het dorp heeft misbruikt. De dorpsgemeenschap blijkt er van op de hoogte te zijn, maar niemand heeft ooit ingegrepen. Naar de oorzaak daarvan kunnen we alleen maar raden. Wil het dorp de vuile was soms binnen houden? Of wil men het niet weten, omdat de dader getrouwd was en het dus een schande is voor zijn partner? Het zal waarschijnlijk nog een tijd duren voordat psychologen ervoor gezorgd hebben dat het dorp uit haar isolement is verlost.

De verhalen van de jongen op de Veluwe en de Zeeuwse dorpsgemeenschap laten ons zien hoe groot de verleiding blijktbaar is om ernstige misstanden dood te zwijgen, maar ook hoe groot de verantwoordelijkheid is om ervoor te zorgen dat slachtoffers van seksueel geweld serieus genomen worden. De VPSG zorgt ervoor dat zij een stem krijgen, gehoord worden en dat de aangebrachte wonden mogen helen in een klimaat van aandacht, veiligheid en openheid. Dat klimaat begint al in de eigen omgeving, de eigen straat, het eigen dorp en de eigen geloofsgemeenschap. Dus niet alleen de medewerkers, maar eigenlijk alle lezers van dit jaarverslag zijn de ambassadeurs van de VPSG. Van harte wens ik U daarom veel inspiratie en wijsheid bij het uitoefenen van die taak.

Theo van Driel, *voorzitter*

Uitbehandeld, Afgeschreven, Niets meer waard, Mislukt, Gefaald

Het is niet te geloven hoe vaak ik een van deze termen tegenwoordig hoor van de mensen die bij ons over de vloer komen. Met een doffe blik in de ogen zegt iemand tegen me:

“Fijn, dat u me te woord wilt staan. Ik ben uitbehandeld, ze kunnen niets meer voor me doen.” Dan spreekt hier niet iemand met een terminale ziekte maar iemand die door seksueel misbruik in haar jeugd te weinig basis in het leven heeft gekregen om de rest van het leven met vertrouwen en enthousiasme aan te gaan.

Uitbehandeld? Afgeschreven? Niets goed doen?

Wat hebben deze mensen niet allemaal meegemaakt? Toen ze nog met een bal, een pop of een auto moesten spelen werden ze geconfronteerd met volwassen geslachtsdelen, werd hun eigen lichaam binnengedrongen en werd hen pijn gedaan. Toen ze nog geknuffeld, gekoesterd en getroost moesten worden werden ze in houdingen gedwongen die ze niet snaptten, in emoties meegetrokken die niet te begrijpen waren en verwarring en angst met zich meebrachten.

En toch, ze zijn opgegroeid, ze hebben een uitweg gevonden; een manier om het misbruik zelf te stoppen of ze zijn daarbij geholpen door anderen. Ze hebben meer of minder vertrouwen gekregen in andere mensen, in volwassenen. Relaties met anderen zijn opgebouwd met vallen en opstaan of ze hebben gezien dat het niet echt lukt. Ze kregen goede, minder goede of slechte hulp om het misbruik een plek te geven in het leven.

Veel van hen hebben op een punt gestaan om de handdoek in de ring te gooien, vergetelheid te zoeken in alcohol, medicijnen of drugs of de dood gericht op te zoeken.

Toch zijn ze er nog. Ze hebben ons gevonden en al lijkt er maar weinig licht in de ogen te schitteren: Ze zijn er nog!!

Dit zijn de meest krachtige, meest sterke mensen die ik ken. Als ze bij ons op verhaal komen blijken ze ook nog getalenteerd: ze kunnen schrijven, dichten, schilderen, zingen, zorgen, vertellen, leven... Ondanks een onmenselijke start zijn ze mens gebleven, mens geworden. Met gebruiksaanwijzingen, met nachtmerries en angsten, met handicaps en dwangmatigheden maar ze zijn mens. Niet half, niet mislukt, niet zondig of slecht. Mensen, op zoek naar menselijkheid, naar een oor dat open staat, naar ogen die durven zien en verder kijken, naar mensen die begrijpen en het hele wrede verhaal durven uit te zitten. Het is wreed dat onze samenleving alleen kijkt naar effectiviteit, eenduidigheid en functionaliteit. Val je niet in die categorie dan ben je niet geslaagd. Kan je je niet aanpassen aan de druk om te presteren dan ben je mislukt. Dan hebben we niets aan je. Sterker nog: je kost de samenleving alleen maar geld.

En zo staan ze in onze kamers: de vrouw die de eigen bijdrage voor psychiatrische hulp niet kan betalen en voor haar ogen haar kaart verscheurd ziet worden: uitgeschreven. De vrouw die haar vriendinnen niet meer wil vertellen over haar vreselijke nachten waarin haar vader haar in haar dromen bezoekt. “Hou er eens mee op. Het is al zo lang geleden.”

“Sorry, dat ik besta”, zegt een ander. “Ik heb geen recht op leven.”

Zoveel gezichten en verhalen trekken voor mijn ogen langs.

Deze overlevers verdienen onze aandacht en liefde en ons respect. Ondanks alles, ondanks de dader, ondanks de omgeving: ze zijn er nog!! Wij van de VPSG lopen een eindje mee als gids of zijn de supporter langs de zijlijn. We houden orde in chaos of houden maar ‘gewoon’ mee vol als alles al gedaan en gezegd is. Omdat bij ons niemand afgeschreven is.

Gezien van der Leest

1 HET WERK VAN DE VPSG

Visie en missie

De stichting VPSG is een kenniscentrum op het gebied van seksueel geweld in relatie tot zingeving en godsdienst. Ieder kan er terecht met vragen rond vormen van relationeel geweld. Daarbij is de VPSG als oecumenische stichting gespecialiseerd in het leggen van verbanden tussen seksueel geweldtrauma's en godsdienst- of zingevingstrauma's. Hiermee richt de VPSG zich op een element dat vaak ontbreekt in de reguliere hulpverlening.

De VPSG is er voor ieder die hulp nodig heeft bij de verwerking van seksueel geweld, persoonlijk of indirect ervaren. Het oecumenische karakter biedt uitdrukkelijk openheid naar een breed spectrum van cliënten, binnen of buiten de kerken.

Naast begeleiding van cliënten biedt de VPSG voorlichting, scholing, training en ondersteuning aan professionals en vrijwilligerskader.

In de eerste plaats biedt de VPSG training en scholing aan professionals en vrijwilligers in de verschillende kerken om hen te helpen de problematiek van seksueel geweld in samenhang met geloofsvraagstukken in de kerken aan de orde te stellen en adequate ondersteuning te bieden aan slachtoffers.

In de tweede plaats biedt de VPSG aan seculiere hulpverleners haar kennis en inzicht in de geloof- of zingevingcomponent binnen trauma's ontstaan door seksueel geweld.

Onder de noemer Praat erover! wil de VPSG openheid over seksueel geweld bevorderen, het zwijgen van betrokkenen en omstanders doorbreken en adequate hulpverlening voor slachtoffers bieden.

Het werkterrein van de VPSG beslaat in principe de provincie Noord-Holland.

Hulp bij de verwerking van seksueel geweld

Het contact met de mensen die bij ons over de drempel komen of via e-mail of telefoon zich melden is het kloppende hart van de VPSG. Iedereen heeft een ervaring van grensoverschrijdend seksueel gedrag meegemaakt, maar alle verhalen, alle mensen zijn zo uniek en divers dat geen verhaal, geen mens gelijk is. Regelmatig zijn we verbijsterd en boos over de vele gezichten die het kwaad kan aannemen en zijn we stom geslagen door

zoveel ouderlijke wreedheid of theologische domheid. Dat is de ene kant, de andere kant is dat we vaak vrolijk en blij worden van elke kleine en grote stap die mensen durven te zetten, het zelfbewustzijn dat groeit, geluk dat uit ogen straalt. Wijze inzichten die mensen ons vertellen en voorleven. Als medewerksters leren we van en groeien we aan de doorleefde wijsheid van onze 'cliënten'.

“Alleen als je vergeeft ben je een goed mens”, zegt een dominee in zijn preek.

“Je hebt niets te willen”, zegt de vader die zijn tien-jarige dochter misbruikt.

Het verhaal van seksueel misbruik is vaak lange tijd alleen en met wanhoop gedragen.

Het woorden geven aan afschuwelijke ervaringen, aan teleorgane hoop en vertrouwen, aan zelfhaat is een moeilijk proces. Het is dan ook een grote stap om contact te zoeken.

De meeste mensen die bellen hebben ons gevonden via internet en hebben al op onze website gekeken. Internet is wat dat betreft een 'veilig' medium waar je in je eigen omgeving, zonder dat iemand het weet kunt zoeken. Sinds 2010 hebben we een advertentie bij Google zodat allerlei zoekwoorden rond seksueel geweld naar onze advertentie wijzen en dus naar onze website. De tekst van de advertentie luidt: Een luisterend oor nodig?

Seksueel misbruik: Praat erover! Stichting VPSG: hulp en goede raad. www.vpsg.nl Net als in 2010 waren in 2011 de vele nieuwsitems over seksueel misbruik in de rooms-katholieke kerk een reden om op internet te gaan zoeken naar informatie en hulp. In de statistieken van onze advertentie en website corresponderen de pieken in bezoeken aan onze website met grote aandacht voor seksueel misbruik op tv of in de kranten.

Dat betekent dat we naast de langdurige(r) contacten veel incidentele contacten hebben gehad; mensen die iets kwijt wilden over hun misbruikverhaal of dat van een naaste, hun twijfel over hun kerk en geloof, praktische vragen over het werk van de commissie Deetman etc. In totaal voerden we 40 van dit soort gesprekken. Vaak was stoom afblazen al voldoende, soms hielpen we met praktische informatie als telefoonnummers of informatie over een procedure.

Dit jaar waren er 12 nieuwe aanmeldingen. Met 19 mensen werd dit jaar ook het contact (weer) afgerond. Een pastorante overleed na een lang ziekbed. Marthe bleef haar de hele periode door begeleiden en sprak in haar afscheidsdienst.

Een aantal mensen zijn al heel lang bij ons. Voor hen zijn we een stabiel en vertrouwd vast punt waar ze gekend zijn en waar ze zich thuis voelen. Een regelmatig gesprek over de pijnpunten in het dagelijks leven maakt dat het vol te houden is.

PASTORALE GESPREKKEN IN KAART GEBRACHT

Jaar	in Haarlem of elders	per telefoon of e-mail	Totaal	Aantal personen met regelmatig contact	Vrouw/Man	Incidenteel contacten (1-3 keer p.p) Aantal personen
2011	188	311	499	37	36/1	40
2010	168	237	405	39	35/4	37
2009	244	238	482	38	36/2	6
2008	283	267	550	41	39/2	4
2007	289	363	652	38	35/3	7
2006	411	233	644	35	31/4	
2005	268	157	425	27	24/3	
2004	264	171	435	30	28/2	
2003	316	173	489	32	31/1	
2002	420	172	592	35	35/0	
2001	414	108	522	31	31/0	
2000	287	65	352	30	30/0	

Het aantal gesprekken is in het geheel van dit jaar weer toegenomen, zowel in de spreekkamer als via de telefoon en de e-mail. De meeste gesprekken worden gevoerd door onze counselors Marthe Link en Maddy de Bruin.

De contacten via de e-mail zijn toegenomen en vragen steeds meer tijd. Het is een veilig medium waar ook veel mensen buiten de provincie gebruik van kunnen maken. Het biedt een mogelijkheid om zonder veel van je identiteit prijs te geven contact te maken. Van de counselors vraagt het veel zorgvuldigheid om uit te vinden welk taalveld aansluit bij de persoon die contact zoekt.

We hebben het idee dat ook de crisis mee gaat spelen, een contact via e-mail kost (nog) geen geld en je spaart ook reiskosten uit. Een toenemend aantal pastoranten geeft aan te leven van een minimum. We vragen voor de gesprekken een bijdrage naar draagkracht. Steeds meer mensen geven aan elke maand tekort te komen en zien geen kans een eigen bijdrage te geven. Gelukkig kregen we ook dit jaar een bijdrage van stichting ISCC voor individueel pastoraat. Ook vroegen en kregen we van de Lutherse diaconie van Amsterdam reisgeld voor een pastorate die de reis naar Haarlem niet meer kon betalen.

Leeftijd	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000
< 35	4	5	4	4	7	2	1	5	5	7	6	6
35-45	5	3	10	11	7	8	5	7	10	7	10	11
45-55	10	10	11	13	16	14	15	10	9	9	5	5
55-65	13	16	10	9	4	8	1	3	2	3	6	4
65-75	3	3	2	2	2	1	2	2	3	6	4	3
> 75	2	2	1	2	2	2	3	3	3	3	-	1
Totaal	37	39	38	41	38	35	27	30	32	35	31	30

Onze specialiteit is hulp bij de verwerking van seksueel geweld. Het grootste deel van de mensen die bij ons komen hebben na het gebeuren, op jongere leeftijd, hulp gekregen van de reguliere zorg. Vaak komen zij, op latere leeftijd, bij ons om dingen die zijn blijven liggen of de geloofsvragen aan de orde te stellen. Ook zien wij meer mensen die vertellen “uitbehandeld” te zijn door de geestelijke gezondheidszorg (zie pagina 3) en die het gevoel hebben dat het verhaal rond incest en/of seksueel geweld niet voldoende aan de orde kwam in het hulpaanbod. Vaak hebben zij complexe psychische en lichamelijke problemen en staan zij kwetsbaar in het dagelijkse leven. Dat het verhaal bij ons kan ‘uitwoeden’ en dat er aandacht is voor problemen met bijvoorbeeld (zelf)vertrouwen, lichaamsbeleving en sociale omgang helpt vaak heel goed. Ook geven mensen ons terug dat zij bij ons zichzelf, een uniek mens (met een probleem) mogen zijn en dat ze het gevoel hebben dat wij écht willen weten hoe het met hen gaat in tegenstelling tot andere hulpverleners waar zij zich soms een ‘geval’ voelen zonder werkelijke interesse. Natuurlijk zijn er ook verhalen over goede hulpverleners en werken we vaak samen om juist de meest kwetsbare mensen voldoende

structuur te bieden zodat er niet teveel uitschieters in het dagelijkse leven zitten. Ook zijn wij maar beperkt bereikbaar en dan is het fijn om te weten dat men altijd terug kan vallen op beschikbare hulpverlening met veel (behandel)mogelijkheden.

Oecumenisch werken is vanaf het ontstaan van de VPSG een belangrijk uitgangspunt geweest. Het feit dat wij oog hebben voor zingevingsvragen (breed geformuleerd) of geloofsdilemma's is vaak de reden voor mensen om naar de VPSG te komen. Dat wij niet van één kerk zijn wekt vertrouwen bij mensen. Wel zoeken zij bewust iemand die de geloofstaal kan begrijpen en spreken. Soms wordt doorverwezen naar meer specifieke, reformatorische of evangelicale hulp.

	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003
Rooms-Katholieke Kerk	8	14	14	12	7	10	9	7	12
Protestantse Kerk in Nederland	11	15	10	15	14	9	10	19	14
Oud-/Vrijgemaakt/ Christelijk Gereformeerd	1	2	3	3	4	2	1	1	1
Niet (meer) kerkelijk gebonden	5	6	4	4	7	6	3	2	4
Overig	12	2	7	7	6	8	4	1	1

De groep ‘overig’ is een verzamelgroep waarin o.a. pinkstergemeente, (zelfstandige) evangelische gemeenten, S’ai Baba valt. Ook één Moslima.

In 2011 maakten we een nieuwe wervingsfolder voor pastoranten. Deze kan opgestuurd, meegegeven of neergelegd worden en probeert kort en krachtig zo uitnodigend en informatief mogelijk te zijn. Op de voorkant staat: “Vrij bewegen tussen herinnering en toekomst geeft ruimte om te leven.”

Naast de betrokkenheid bij elk individu worden de counselors ook gevraagd voor advies en overleg met hulpverleners zoals psychiaters, psychologen en maatschappelijk werkers. Ook worden gesprekken gevoerd met partners en/of familieleden.

Een aantal keren werd telefonisch advies gegeven aan een pastor die in zijn/haar gemeente te maken had met seksueel misbruik. Meestal is dit een kort begeleidingstraject waarin het altijd gaat om een lastige situatie waarin loyaliteiten voor de pastor door elkaar heen gaan lopen. Het kan helpen om als deskundige buitenstaander de goede vragen te stellen en dilemma's te verhelderen en in latere gesprekken terug te komen op het effect van de acties. We vinden het zelf ook altijd zinvol om zo'n traject te doen omdat we een situatie direct kunnen helpen verbeteren en ook een pastor kunnen steunen in een lastig proces. Vaak horen we van slachtoffers verhalen ‘achteraf’, waardoor we zelf ook steeds weer leren hoe het beter kan.

Netwerken, workshops, lezingen en vertegenwoordigingen

Het is voor een kleine organisatie als de onze niet mogelijk om op alle uitnodigingen in te gaan. Het team bestaat uit vier personen: counselors Marthe Link en Maddy de Bruin-Meijer, projectleidster Jeannette Deenik-Moolhuizen en coördinator Gezien van der Leest.

In het najaar kwam HBO-MW studente Anissa Miloudi stage bij ons lopen. Binnen de mogelijkheden van tijd en energie proberen we contacten te onderhouden. Maddy en Gezien voerden een gesprek met het nieuwe Jeugd-ACT team in Haarlem over hun nieuwe aanpak voor jongerenproblematiek.

Het hele team sprak met een kunstenaar die schildercursussen wilde gaan aanbieden aan mensen met ervaringen met seksueel geweld. Creatieve vormen zijn vaak een goede manier om het onzegbare uit te drukken, maar het komt ook heel precies. Marthe en Gezien volgden later een workshop bij haar om de werkwijze te ervaren en feedback te kunnen geven.

Maddy is onze vertegenwoordigster in de VSK (Vereniging tegen Seksuele Kindermishandeling), een platform van zelfhulp- en belangenorganisaties betreffende seksueel geweld. Zij bezoekt de platformbijeenkomsten en brengt daar onze specifieke invalshoek in. Ook bezocht ze de jaarlijkse Dag tegen Geweld, een herdenkingsmoment voor lotgenoten. Verder was ze aanwezig bij de presentatie van het VSK-onderzoek Ouders aan het woord. Over vader- en moederschap na seksuele kindermishandeling in het verleden.

Gezien werd geïnterviewd voor onderzoek van Movisie over seksueel misbruik in de kerk, gericht op het ontwikkelen van een preventiebeleid. Naar aanleiding van de interviews kwam een Quickscan uit die besproken is met sleutelfiguren en kerkelijk werkers die zich bezighouden met preventie en aanpak van seksueel misbruik in een kerkelijke setting. Jeannette en Gezien namen deel aan deze bijeenkomst.

Maddy hield in Ens een lezing over seksueel misbruik in kerken. Er kwamen 17 mensen. Gezien was namens de VPSG aanwezig bij de officiële opening van Stem in de Stad in haar nieuwe pand en het Open Huis van Stem in de Stad.

In de Dominicuskerk, basisgemeente in Amsterdam, werd geïnterviewd voor het werk van de VPSG. Gezien mocht de collecte inleiden met een praatje en samen met haar collega's en pastoraal werkers werd een mooi bedrag bijeen geïnterviewd. Na afloop van de viering voerden ze veel gesprekken en deelden folders uit. De Dominicusgemeenschap is een plek waar slachtoffers van seksueel misbruik zich thuis voelen en we hebben een speciale band met hen (zie ook pagina 9).

Jeannette ging naar de ontmoetingsdag van de SRTV (Stichting Religieuzen tegen Vrouwenhandel) die hun 20-jarig jubileum hiermee afsloten.

Marthe is al heel lang vanuit haar expertise als pastoraal counselor lid van de klachtencommissie van de Sint Josephstichting der Zusters Ursulinen van Bergen. Maddy en Marthe zullen samen vertrouwenspersoon zijn voor de Nederlandse Leverpatiënten Vereniging.

Jeannette, Anissa en Gezien gingen naar een bijeenkomst over Huiselijk Geweld in Amsterdam georganiseerd door de FNV-Vrouwenbond. Naast het informatieve programma konden we op een tafel ons materiaal laten zien en informatiepakketten uitdelen. Ook was het een goede gelegenheid om nieuwe contacten te leggen.

Projecten

Weet wat er speelt

Seksueel misbruik blijft voor de hele samenleving een moeilijk en onaangenaam onderwerp, waarin de meeste mensen zich niet graag verdiepen. Ook bij predikanten en pastores blijkt, uitzonderingen daargelaten, vaak een tekort aan kennis, inzicht en vaardigheden te bestaan als ze geconfronteerd worden met kwesties rond seksueel misbruik. De VPSG is er op gericht om te bevorderen dat slachtoffers van seksueel misbruik ook in kerken en geloofsgemeenschappen gehoor en adequate hulp kunnen vinden. Dat betekent dat beroepskrachten en vrijwilligers die pastorale zorg geven of bezoekwerk doen voldoende geschoold dienen te zijn in het herkennen van en omgaan met seksueel misbruik en de gevolgen daarvan. Bovendien dienen zich in dit veld regelmatig nieuwe inzichten aan. De VPSG wil graag een bijdrage leveren aan (bij)scholing van beroepskrachten en vrijwilligers.

'Weet wat er speelt' is dus allereerst een wake-up call aan pastores en predikanten om zich goed te scholen of bij te scholen. Daarbij willen we inspelen op de actualiteit, dit jaar vooral het seksueel misbruik in de rooms-katholieke kerk en het werk van de commissie Deetman. Projectleider ds. Jeannette Deenik-Moolhuizen heeft de meeste taken voor het project verricht met, waar nodig, assistentie van anderen uit het team.

Doelstelling van het project

Doel: Bereiken dat pastores en predikanten beter zijn toegerust om adequaat te reageren op signalen en gevolgen van seksueel misbruik.

Dat doen we door:

- het vormen en versterken van een netwerk van pastores en predikanten, om hen mee te laten denken over nieuw aanbod van de VPSG voor pastores en predikanten, parochies en gemeenten
- hen een actueel aanbod te doen voor 2011
- hen als spilfiguren te laten optreden voor het bereiken en informeren van een bredere kring van collega's en hen op te laten treden als bekend en kundig vertrouwenspersoon voor collega's en voor slachtoffers van seksueel misbruik

Activiteiten

Het afgelopen jaar heeft dat geresulteerd in de volgende activiteiten.

Om te beginnen werden gesprekken gevoerd met pastores uit verschillende kerken om van hen te horen welke pastorale scholing zij überhaupt hebben gehad op het terrein van seksueel misbruik, en welke mogelijkheden zij zien voor zichzelf en voor verdere uitbouw naar collega's. Uit de gesprekken kwam naar voren dat in de opleidingen geen of nauwelijks aandacht was besteed aan seksueel misbruik, hooguit in het kader van voorkomen van seksueel misbruik in toekomstige pastorale relaties, dus preventief

gericht op de desbetreffende aankomende pastores zelf. Het geven van pastorale zorg aan slachtoffers werd niet geoefend. Met de bezochte predikanten en pastores werd nagegaan hoe zij in hun werk kunnen omgaan met seksueel misbruik en hoe zij in de kring van collega's samen met de VPSG scholingsactiviteiten zouden kunnen entameren. Deze activiteiten moeten in 2012 plaatsvinden. Daarnaast werd aan deze pastores een aantal adviezen gegeven, omdat zij al betrokken waren bij seksueel misbruik. Een van de predikanten in wiens kerk en dorp een situatie van seksueel misbruik aan de orde was werd langduriger gecoacht.

Bij de viering van het 25-jarig jubileum van de IWFT, expertisenetwerk gender en religie, werd een workshop verzorgd, bezocht door vrouwelijke theologen. Nauwlettend werden de ontwikkelingen van de komende invoering van verplichte na- en bijscholing van predikanten van de PKN gevolgd. In dit kader wil de VPSG proberen om accreditatie te krijgen voor een module seksueel misbruik.

Ook werd naar wegen gezocht om vrijwillig kader in de kerken te bereiken en zich te laten verbinden aan ons onderwerp. Dat lukte goed door ons optreden bij een 'Avondsirene' (een politiek avondgebed) in de Dominicuskerk in Amsterdam. Na onze presentatie, voor een deel gevuld met vooroordelen en reacties die onze pastoranten in de praktijk te horen hebben gekregen, nodigden we de (ongeveer 50) aanwezigen uit om een kaars aan te steken voor zichzelf of iemand die ze kenden. Zo'n twintig mensen kwamen naar voren met een kort of langer verhaal over degene die zij wilden noemen. Mee naar aanleiding van deze avond werd een aparte bijeenkomst georganiseerd om verder te praten over de visie op en omgang met seksualiteit in de kerkgeschiedenis en de eigen ervaring daarmee. Ook werd een reeks vieringen over het Hooglied gehouden, waarbij aspecten van seksualiteit en genot ruim ter sprake kwamen.

Voor diakenen van de Protestantse Gemeente Haarlem werd een presentatie gegeven. Tevens werd materiaal meegegeven om in eigen kring seksueel misbruik aan de orde te stellen.

Lichamelijkheid en de beleving daarvan speelt een belangrijke rol in ons werk. In een vrouwengroep bestaande uit zwarte en witte vrouwen in Amsterdam Zuid-Oost werd een middag gewijd aan omgaan met borstkanker. Mede door de vertrouwde relatie met elkaar in deze groep werden vele ervaringen met meer of minder gekwetste lichamen uitgewisseld. Ook werden mogelijkheden voor pastorale zorg uitgewisseld.

Stuudiemiddagen met een nieuw thema

De VPSG is 25 jaar geleden opgericht om vrouwen pastoraal te begeleiden die slachtoffer waren van seksueel misbruik. Daarmee is veel ervaring opgedaan. Maar al een aantal jaren komen ook mannen die slachtoffer waren bij ons. En hoewel de opgelopen trauma's even diep zijn als die van vrouwen, blijken er bij mannen en jongens toch ook een aantal specifieke problemen te spelen. Alleen is daarover nog nauwelijks iets gepubliceerd.

Twee maal hebben we dit jaar een selectieve groep predikanten en pastores uitgenodigd voor een studiemiddag Verwonde mannelijkheid. Het specifieke van jongens en mannen als slachtoffers van seksueel misbruik. Met als inleidster drs. Marijke Baljon, zelf therapeut en opleider van therapeuten, en een van de weinige specialisten op dit terrein. In de studiemiddagen werd stil gestaan bij de invloed van vroegkinderlijk trauma op de emotiehuishouding. Ook gaf zij aan hoe getroffen mannen juist ook door pastores en predikanten gesteund kunnen worden bij de transformatie van verlamdende angst en destructieve agressie naar positieve mannelijke kracht en nieuwe zingeving. De aanwezigen kregen tevens een wetenschappelijk artikel van de spreker opgestuurd en konden tijdens de studiemiddag een eigen casus inbrengen.

De middagen werden, na een paar afzeggingen op het laatst, bezocht door resp. 11 en 9 pastores van verschillende kerken.

Maar al te zeer bleek de actualiteit van mannen en jongens als slachtoffers door het werk van de commissie Deetman. Een entree voor de VPSG werd gezocht door aanwezigheid en gesprekken op een lotgenotenbijeenkomst van slachtoffers van seksueel misbruik in de rooms-katholieke kerk georganiseerd door KLOKK. Op een door de Radbouduniversiteit georganiseerde studiemiddag over hulp aan slachtoffers werd een broodnodige bijdrage geleverd. Ook werd de door Trouw en de Universiteit van Tilburg georganiseerde avond bezocht waarop het nieuw verschenen boek Grensoverschrijdingen geduid. Over seksueel misbruik in katholieke instellingen werd gepresenteerd. Vooraf was er enige malen contact met een van de schrijvers over een in 2012 te organiseren bijeenkomst over dit boek. Met een aantal geïnteresseerde pastores werd overleg gevoerd over de mogelijkheid om in parochie of gemeente iets te organiseren rond het uitkomen van het rapport Deetman maar de tijd was daar te kort en niet geschikt voor (vlak voor Kerstmis).

Wel werden er liturgische suggesties op de website geplaatst als ondersteuning voor pastores die aandacht wilden geven aan seksueel misbruik binnen een viering.

Bij het verschijnen van het eindrapport van de commissie Deetman werd een reactie namens de VPSG gemaakt en verzonden naar de pers en mogelijke belangstellenden. Deze werd ook geplaatst op de website van de VPSG, evenals een interview met het Haarlems Dagblad.

Digitale nieuwsbrieven

Om meer pastores en predikanten te bereiken met nieuwe inzichten en kennis is dit jaar een start gemaakt met het maken van digitale nieuwsbrieven. Dit jaar zijn er drie verschenen. We geven daarin nieuws op ons terrein door, nieuwe literatuur, cursussen en trainingen, handelingsmogelijkheden voor pastoraat en liturgie en we bespreken telkens een kwestie uit onze praktijk. Deze nieuwsbrieven zijn in de eerste plaats gericht op pastores en predikanten. We proberen zo goed mogelijk aan te sluiten op de praktijk van hun werk. We hebben nu 85 abonnees en we ontvangen steeds positieve reacties. De nieuwsbrief is ook te lezen via de VPSG-website en wordt ook geplaatst op de website van de Oecumenische Vrouwensynode.

Evaluatie

Het voeren van gesprekken met pastores in hun eigen omgeving lijkt omslachtig, maar werpt zijn vruchten af. Het levert de VPSG veel meer inzicht op in de mogelijkheden en moeilijkheden van de huidige pastores en ook steviger banden die zowel het werk van de pastor als van de VPSG ten goede komt. In hun opleiding hebben ze niet of nauwelijks iets gehoord over seksueel misbruik. In alle kerken spelen processen van achteruitgang van ledenaantallen, schaalvergroting, en pogingen tot vernieuwing. Tegelijk blijkt een uitvoeriger contact een pastor meer inzicht te geven in de processen die spelen bij seksueel geweld en hen erbij te bepalen dat slachtoffers van seksueel misbruik in hun nabijheid zijn. Na de gesprekken stonden zij meer open voor na- en bijscholing. Bovendien is er een entree om na enige tijd na te gaan wat er met de besproken acties is gebeurd.

Ook het gericht uitnodigen voor studiemiddagen blijkt een meer kansrijke methode.

Via de digitale nieuwsbrieven kunnen de benaderde pastores blijvend van nieuwe inzichten en ontwikkelingen worden voorzien. Wij gaan daar zeker mee door. Een aantal betrokken pastores heeft in het afgelopen jaar activiteiten rond seksueel misbruik ontwikkeld. Ook deze worden ter lering en inspiratie beschreven in de nieuwsbrieven.

Door veel in het land aanwezig te zijn, zijn oude contacten verstevigd en nieuwe contacten opgedaan. Ook dit vraagt tijd maar werpt vruchten af omdat het menselijk contact toch de beste reclame blijkt rond onze thematiek.

We hebben vanuit onze expertise in het begeleiden van slachtoffers van seksueel geweld en onze oecumenische instelling steeds gereageerd op de actualiteit rond het misbruik in de rooms-katholieke kerk en kregen daar veel positieve feed-back op.

Hoe verder?

We willen heel graag nog drie jaar doorgaan met dit project en een aantal sporen uit 2011 vasthouden en nieuwe ontwikkelen. We denken aan het behouden van de nieuwsbrieven (4 x per jaar), het huisbezoek van pastores en de kleinschalige studiedagen. Het aansluiten bij de actualiteit, kennisbevordering en netwerken is een goede greep. Voor de nieuwsbrieven willen we meer reclame maken en abonnees werven. Ook zal het onderwerp 'seksueel misbruik en de kerken' voorlopig nog actueel blijven met een vervolg onderzoek van de Commissie Deetman naar de gevolgen van misbruik voor meisjes, de te verwachten uitkomsten van de Commissie Samson en de startende aandacht voor seksueel misbruik in andere kerken. We willen graag vanuit ons perspectief - oecumenische hulp aan slachtoffers- het geheel blijven volgen en vertalen naar de kerkelijke basis.

Ook willen we ons actiever gaan melden bij de opleidingen van theologen. We hebben inmiddels een uitnodiging voor trainingdagen bij een KPV-training in Nijmegen en we willen de nascholing van predikanten in de PKN een aanbod doen. Dit vergt tijd maar we verwachten dat dit op termijn vruchten gaat afwerpen.

We willen verder met het idee van liturgische ondersteuning via de website van de VPSG. In het vervolgproject kunnen we het uitbouwen en interactief maken.

Verder zien we mogelijkheden voor een groter symposium rond de thematiek van seksueel misbruik en godsdienst.

We zijn tevreden met de oogst van een jaar hard werken en zien veel mogelijkheden om verder te gaan. Door beter te 'weten wat er speelt' kunnen pastores en kerkleden een wezenlijk verschil maken voor slachtoffers in hun verwerkingsproces.

'Levenslessen - op zoek naar waarde in intimiteit, relaties en seksualiteit'

'Levenslessen' ging als onderzoeksproject in 2011 van start. Projectleidster Maddy de Bruin-Meijer heeft de meeste taken voor het project verricht met, waar nodig, assistentie van de andere teamleden.

Het project 'Levenslessen' is voortgekomen uit het VPSG-project 'Dwarsliggen - een speurtocht naar heilzame seksualiteit'. Er heerst veel verwarring over hoe je kinderen een goede bagage op het gebied van dit onderwerp meegeeft, en de bewustwording dat seksueel misbruik zoveel voorkomt maakt mensen angstig. Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat kinderen die van jongs af aan een respectvolle seksuele opvoeding krijgen op latere leeftijd met seksualiteit zullen beginnen en, als zij dan aan seksualiteit toe zijn, zullen zij vaker zorgvuldiger met seksualiteit omgaan. Mogelijk zal zo'n seksuele opvoeding preventief werken tegen seksueel misbruik. Die seksuele opvoeding bestaat uit het voorleven van intimiteit en het geven van seksuele voorlichting die past bij de leeftijd van het kind. Hierbij speelt ook de eigen opvoeding en de levensbeschouwing van de ouders mee. Veel ouders zijn niet zo positief over de seksuele voorlichting die zij hebben gekregen. De kerken hebben hier met hun verboden en angst voor seksualiteit een belangrijk stempel op gedrukt. De doelstelling van het project was om tot een praktisch aanbod te kunnen komen voor grootouders, ouders/opvoeders om hen te laten nadenken over wat zij echt belangrijk vinden voor hun kind, wat zij de aan hen toevertrouwde kinderen willen meegeven of laten ontdekken op het gebied van intimiteit, relaties en seksualiteit.

Aan de hand van de onderzoeksvraag 'Welke waarden willen wij vanuit onze levenservaring of levensbeschouwing meegeven aan jonge mensen op het gebied van intimiteit, relaties en seksualiteit?' zochten we naar materialen en werkvormen die het onderwerp op een respectvolle en positieve manier aan de orde laten komen. Twee groepen mensen hebben met ons mee willen denken en ons geholpen te onderzoeken hoe we dit lastige onderwerp aan de orde konden stellen. Voor de eerste bijeenkomst hebben we mensen uitgenodigd die goed bekend zijn met de problematiek van de VPSG.

De tweede bijeenkomst hielden wij in Volendam. Pastoraal werkster Agaath van den Hogen nodigde een aantal mensen van het plaatselijke kerkelijk kader uit om mee te denken over de vraag hoe zo'n onderwerp in een kerkgemeenschap ter sprake kan worden gebracht. Voor beide groepen gold dat mensen het niet makkelijk vonden en zelfs zenuwachtig waren om deel te nemen.

We hebben veel aandacht besteed aan hoe de groep veilig en licht te maken door middel van verhalen en werkvormen. Men had ook behoefte aan kennis en informatie over hoe

---

de ontwikkeling van intimiteit en seksualiteit verloopt in een mensenleven. Onze inbreng werd als zeer verhelderend ervaren. Ook de uitwisseling over eigen seksuele opvoeding en het bespreken van de eigen dilemma's werd als leerzaam en bevrijdend ervaren. In de pauze konden de deelnemers de door ons verzamelde boekjes en brochures over seksuele opvoeding bekijken en advies vragen.

Het doorgeven aan de volgende generatie blijft echter lastig. Ouders/grootouders hebben het idee dat zij niet zoveel bij te dragen hebben aan hun (klein)kinderen "die alles al weten". Zij zien toch het liefst dat het op school aan de orde komt en vinden al snel dat hun (klein)kind teveel weet.

Een ander idee was dat het omgaan met intimiteit, seksualiteit en relaties goed zal passen in een vormselproject, waaraan kinderen van groep 8 en hun ouders meedoen. Kinderen van die leeftijd wil je immers goede bagage geven voordat zij zelf de wereld in gaan.

Voor ons was het leerzaam om te zien dat we met onze methoden veiligheid en luchtigheid konden bieden en dat de deelnemers de bijeenkomsten zeer informatief, zinvol en leuk vonden.

In het kader van het project hebben wij, samen met de mensen van de Groenmarktkerk in Haarlem, een oecumenische viering gehouden met als thema Intimiteit; de kostbare ruimte tussen mensen onderling en tussen mensen en God. De bijbellezing 1 Koningen 19, 9b-12, waar Elia God ontmoet in het tedere gefluister van een zachte bries, stond centraal in deze viering. Met de woorden licht, tederheid, troost, hoop, vrede, vertrouwen en ontmoeting wilden we het begrip intimiteit vanuit verschillende kanten belichten. Het mooie en lastige van intimiteit en seksualiteit kwam aan de orde en kerkgangers waren zeer te spreken over de inhoud en vormgeving.

In het project hebben we ook een stagiaire van de opleiding HBO-Maatschappelijk Werk begeleid. In haar studiejaar was Anissa Miloudi bezig met het onderwerp 'eigen socialisatie' en het spreken over seksualiteit met cliënten. Van haar kregen we inzicht in hoe aankomende hulpverleners met taboeonderwerpen om leren gaan en spraken we in het hele VPSG-team een aantal van haar les oefeningen door.

Ten behoeve van het project heeft ze een kleine internet-enquête gehouden onder 18-20 jarigen met de vraag: Wat wil je van je ouders weten op het gebied van seksualiteit? Uit de antwoorden bleek dat jonge mensen zelf gemakkelijk via boeken en internet aan feitelijke informatie komen over seksualiteit. Interessant is dat jonge mensen wel levensverhalen van hun grootouders of ouders willen horen over hun omgang met intimiteit, relaties enz., maar geen persoonlijke verhalen over seksualiteit. Deze verhalen van binnenuit kunnen dienen als richtingwijzers en helpen bij het doorgeven van waarden aan een volgende generatie.

Vanwege de aanbeveling om toch vooral aan te sluiten bij wat er al op scholen gebeurt hebben we contact gezocht met Arkade-Cilon in Amsterdam. Deze organisatie adviseert en begeleidt scholen op het gebied van identiteit en levensbeschouwing en maakt leskisten voor basisscholen rond diverse onderwerpen. In deze ontmoeting werd enthousiast gereageerd op de ideeën van ons project. We gaan in 2012 onderzoeken of

---

een samenwerking mogelijk is waarin een product, bijvoorbeeld een multireligieuze levens-leskoffer kan worden gemaakt, waarmee intimiteit, relaties en seksualiteit op een respectvolle positieve manier met kinderen en ouders besproken kan worden.

Evaluatie

Het was een leerzaam jaar waarin veel praktische ervaring is opgedaan met het ter sprake brengen van taboegevoelige onderwerpen.

We hopen in de toekomst voet aan de grond te krijgen om in vormselprojecten ook het onderwerp van seksuele ontwikkeling ter sprake te kunnen brengen.

Ook willen we blijven experimenteren met het in de kerkelijke liturgie inbrengen van taboegevoelige onderwerpen.

We wachten op groen licht van Arcade-Silon en hopen dan in 2012 nog te beginnen met de ontwikkeling van een lesmethode voor scholen.

---

2 BESTUUR, MEDEWERKSTERS EN ORGANISATIE

Het bestuur bestond in 2011 uit Theo van Driel, voorzitter, Govert Jeronimus, penningmeester, Agaath van den Hogen, Ernst Meyknecht en Niny van Oerle-van der Horst. In de loop van het jaar moesten we afscheid nemen van Ernst die zijn nieuwe werkzaamheden niet kon combineren met bestuurlijke activiteiten. Gelukkig kwam in december Fieke Klaver het bestuur versterken. Fieke is programmacoördinator van vormingscentrum het Ignatiushuis in Amsterdam en als predikante verbonden aan de Oranjekerk.

Het bestuur kwam zes keer bijeen en besteedde tijd aan strategiebepaling ten aanzien van de berichtgeving over seksueel misbruik in de kerken en de positie en bijdrage van de VPSG hierbij, financiën en fondswerving, de ontwikkelingen in de projecten en personeelszaken. Op de jaarvergadering werd het jaarverslag 2010 inhoudelijk besproken. Ook vond positiebepaling ten aanzien van nut en noodzaak van een Comité van Aanbeveling plaats. Dit resulteerde in een bijeenkomst van leden van het comité met de bestuursleden waarin het werk van de VPSG inhoudelijk werd besproken en besloten werd het comité op te heffen. Algemeen vond men een dergelijk comité niet meer van deze tijd en het meer zinvol om een specifieke deskundige te vragen wanneer dat nodig zou zijn. De leden werden bedankt voor hun jarenlange betrokkenheid en zij blijven verbonden met het grotere netwerk van de VPSG.

Met de medewerksters werden functioneringsgesprekken gevoerd.

Het medewerkstersteam bestond uit: Marthe Link, Maddy de Bruin, Jeannette Deenik-Moolhuizen en Gezien van der Leest. Stagiaire Anissa Miloudi kwam halverwege het jaar met een jonge, frisse blik meedoen in het team. Marthe en Maddy voerden de pastorale gesprekken. Maddy was daarnaast actief in het project 'Levenslessen'. Jeannette heeft haar tijd in het project 'Weet wat er speelt' gestopt. Gezien is als coördinator het eerste aanspreekpunt, ze voert vaak het eerste gesprek met iemand aan de telefoon of e-mail, begeleidt het team en doet PR en fondswerving. Daarnaast is ze de contactpersoon naar het bestuur en maakt ze de verslagen van de bestuursvergaderingen.

Het team bespreekt de plannen en de gang van zaken regelmatig in haar werkoverleg. We besteden veel aandacht aan de zorg voor onze pastورانten en onze eigen draagkracht daarbij. De activiteiten in de projecten worden inhoudelijk besproken. In het kader van deskundigheidsbevordering volgde Maddy een opleiding 'Pastoraat en trauma'.

Er kwamen twee Nieuwsbrieven uit in 2011. In het voorjaar verscheen een extra, dikke Nieuwsbrief met verslagen en impressies van alle jubileumactiviteiten. In het najaar verscheen de gebruikelijke Nieuwsbrief.

In 2011 brachten we ook ons jaarverslag in een vernieuwde vorm. Het handzame formaat, de mooie lay-out en print met gekleurd omslag riep veel positieve reacties op.

De website is een belangrijk medium om mensen buiten de vaste kring te informeren. Zeker sinds we de advertentie op Google hebben wordt onze website meer bezocht en er wordt ook veel materiaal besteld.

Maart 2012, Gezien van der Leest

3 FINANCIËN

Rekening VPSG 2011 en Begroting VPSG 2012

Begroting 2012								
Inkomsten	2009	2009	2010	2010	2011	2011	2012	2012
	begroting	werkelijk	begroting	werkelijk	begroting	werkelijk	begroting	werkelijk
Diakonie PKN	€ 12.000	€ 12.008	€ 12.000	€ 7.743	€ 10.000	€ 7.465	€ 8.000	
RK instellingen	€ 6.500	€ 3.820	€ 4.000	€ 14.500	€ 10.000	€ 8.067	€ 8.000	
fondsen/instellingen	€ 10.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 13.850	€ 13.500	€ 16.460	€ 18.000	
Donateurs	€ 13.000	€ 10.197	€ 12.000	€ 12.538	€ 10.000	€ 12.402	€ 12.000	
Incidentele giften	€ 1.000	€ 3.510	€ 3.500	€ 1.889	€ 3.500	€ 2.220	€ 2.000	
Bijdragen pastوران	€ 2.500	€ 3.275	€ 3.000	€ 1.570	€ 1.500	€ 2.200	€ 2.000	
Rente	€ 2.000	€ 2.141	€ 2.500	€ 2.073	€ 1.500	€ 1.506	€ 1.500	
Lezingen/workshops	€ 1.500	€ 580	€ 1.000	€ 1.359	€ 1.000	€ 1.613	€ 1.500	
Sponsoractiviteiten	€ 2.000	€ 2.397	€ 2.000	€ 4.250	€ 2.500		€ 1.500	
Doorberekende kosten	€ 3.500	€ 2.430	€ 2.500	€ 827	€ 4.000	€ 3.700	€ 3.600	
Project 1					€ 21.500	€ 12.900	€ 18.850	
Project 2					€ 10.000	€ 5.108	€ 8.700	
Uit vermogen/tekort		€ 1.135		€ 9.811	€ -	€ 2.727	€ 2.500	
Totaal	€ 54.000	€ 56.493	€ 57.500	€ 70.410	€ 89.000	€ 76.368	€ 88.150	

Uitgaven								
	2009	2009	2010	2010	2011	2011	2012	2012
	begroting	werkelijk	begroting	werkelijk	begroting	werkelijk	begroting	werkelijk
Salaris coördinator	€ 16.000	€ 17.150	€ 19.000	€ 18.253	€ 19.000	€ 18.241	€ 19.000	
Pastoraat	€ 20.000	€ 19.780	€ 20.000	€ 24.558	€ 20.000	€ 16.828	€ 20.000	
Scholing/supervisie	€ 2.000	€ 1.457	€ 2.000	€ 655	€ 1.500	€ 930	€ 1.500	
Reiskosten	€ 2.000	€ 2.326	€ 3.000	€ 3.239	€ 2.000	€ 2.015	€ 2.500	
Huur	€ 6.000	€ 5.603	€ 6.000	€ 5.637	€ 5.600	€ 5.539	€ 5.600	
Administratiekosten	€ 1.200	€ 1.100	€ 1.200	€ 1.100	€ 1.100	€ 1.100	€ 1.100	
Organisatiekosten	€ 4.000	€ 3.646	€ 4.000	€ 3.842	€ 4.000	€ 3.419	€ 4.000	
Bestuurskosten	€ 1.000	€ 597	€ 800	€ 373	€ 800	€ 481	€ 900	
Materiaalkosten	€ 1.000	€ 485	€ 600	€ 1.226	€ 1.000	€ 856	€ 1.000	
Publiciteit	€ 2.000	€ 1.973	€ 2.000	€ 4.532	€ 2.000	€ 3.512	€ 4.500	
t.l.v. fondsen/voorziening		€ 3.000		€ 11.811		€ 177		
Onvoorzien	€ 500	€ 676	€ 500	€ 362	€ 500	€ 186	€ 500	
Project 1					€ 21.500	€ 15.888	€ 18.850	
Project 2					€ 10.000	€ 7.196	€ 8.700	
TOTAAL	€ 55.700	€ 57.793	€ 59.100	€ 75.588	€ 89.000	€ 76.368	€ 88.150	

Rekening en begroting projecten 2011/2012

Rekening 2011		
Project 1		
Weet wat er speelt		
Uitgaven		
	2011	
	Begroting	Werkelijk
Personeelskosten	€ 12.000	€ 10.130
Externe project kosten	€ 3.500	€ 1.921
Reiskosten	€ 1.000	€ 535
Organisatiekosten	€ 1.500	€ 1.852
Materiaalkosten	€ 1.250	€ 1.200
Publicaties en PR	€ 1.500	€ -
Website	€ 250	€ 250
Onvoorzien	€ 500	€ -
Totaal	€ 21.500	€ 15.888

Inkomsten		
Project 1	2011	
	Begroting	Werkelijk
Fondsen	€ 20.000	
Haella stichting		€ 2.000
Commissie PIN		€ 10.000
Bijdrage deelnemers	€ 1.500	€ 900
Eigen bijdrage VPSG		€ 2.988
Totaal	€ 21.500	€ 15.888

Rekening 2011		
Project 2		
Levenslessen		
Uitgaven		
	2011	
	Begroting	Werkelijk
Personeelskosten	€ 5.500	€ 4.446,00
Externe project kosten	€ 1.400	€ 900,00
Reiskosten	€ 1.000	€ 661,60
Organisatiekosten	€ 500	€ 800,00
Materiaalkosten	€ 500	€ 288,51
Publicaties en PR	€ 500	
Website	€ 100	€ 100,00
Onvoorzien	€ 500	
Totaal	€ 10.000	€ 7.196,11

Inkomsten		
Project 2	2011	
	Begroting	Werkelijk
Fondsen	€ 10.000	
Stg Ziekenverpleging		€ 2.500,00
Zr. v. Heythuysen		€ 500,00
Diaconie Haarlem		€ 1.000,00
Graalbeweging		€ 685,00
Bijdragen deelnemers		€ 423,40
Eigen bijdrage VPSG		€ 2.087,71
Totaal	€ 10.000	€ 7.196,11

Begroting 2012		
Project 1		
Weet wat er speelt		
Uitgaven		
	2012	
	Begroting	Werkelijk
Personeelskosten	€ 10.500	
Externe project kosten	€ 3.500	
Reiskosten	€ 1.000	
Organisatiekosten	€ 1.500	
Materiaalkosten	€ 1.500	
Publicaties en PR	€ 500	
Website	€ 250	
Onvoorzien	€ 100	
Totaal	€ 18.850	

Inkomsten		
Project 1	2012	
	Begroting	Werkelijk
Fondsen	€ 15.850	
Bijdrage deelnemers	€ 1.500	
Eigen bijdrage VPSG	€ 1.500	
Totaal	€ 18.850	

Begroting 2012		
Project 2		
Levenslessen		
Uitgaven		
	2012	
	Begroting	Werkelijk
Personeelskosten	€ 4.500	
Externe project kosten	€ 1.500	
Reiskosten	€ 1.000	
Organisatiekosten	€ 1.000	
Materiaalkosten	€ 500	
Publicaties en PR	€ 100	
Website	€ 100	
Onvoorzien		
Totaal	€ 8.700	

Inkomsten		
Project 2	2012	
	Begroting	Werkelijk
Fondsen	€ 6.750	
Bijdrage deelnemers	€ 950	
Eigen bijdrage VPSG	€ 1.000	
Totaal	€ 8.700	

ST. VPSG resultaten 2011		jan-dec.2011	begroting 2011	jan-dec.2010
Ontvangsten:	Diaconieën	7.465	10.000	7.743
	Fondsen: Doopsgez. Ziekenverpl.	1.500		
	Maria Strootfonds	2.500		
	St. Hulpactie Haarlem	4.000		
	St. Jacobs Godshuizen	1.000		
	Diac. Prot. Gem. Haarlem	1.000		
	Vincentiusver. Haarlem	750		
	St. Coelombie Haarlem	2.000		
	Oud Kath. Kerk	910	--	454
	R.K. instellingen: Ordes/Congregaties	7.830	--	7.471
	Bisdom/dekenaten	237	8.067	1.425
	Bijdrage kosten pastoranten			
	ISCC	2500		
	Evang. Luth. Gem.	300	2.800	--
	Project "Weet wat er speelt": bijdragen *)	12.900	--	--
	Project "Levenslessen": bijdragen *)	5.108	--	--
	Donateurs	11.068	10.000	12.538
	Bijdragen van pastoranten	2.200	1.500	1.570
	Bijdragen div. kerkelijke inst.	1.334	--	189
	Incid. giften van derden	2.220	3.500	1.700
	Rente	1.506	1.500	2.073
	Opbrengst verkoop materiaal	1.553	--	1.190
	Opbrengst lezingen/workshops	60	1.000	169
	Doorber. kosten projecten	3.700	4.000	800
	Voordelig saldo project Dwarssligen	--	--	4
	Doorber. kosten pastoranten	--	--	2.415
	Sponsor/benefietconcert	--	2.500	1.835
	Div. baten/lasten - vorige jaren	--	--	23
	Totaal ontvangsten	73.641	57.500	56.099
Uitgaven:	Salaris/soc. lasten coördinator	18.241	19.000	18.253
	Pastorale werkers	16.828	20.000	22.007
	Reiskosten	2.015	2.000	3.239
	Kosten salaris admin.	1.100	1.100	1.100
	Huur/accommodatie-kosten	5.539	5.600	5.637
	Organisatiekosten	3.419	4.000	3.842
	Materiaalkosten	856	1.000	1.226
	Kosten scholing /supervisie medew.	930	1.500	655
	Representatie/bestuurkosten	481	800	373
	Kosten publiciteit algemeen	1.552	2.000	3.457
	" Nieuwsbrief	582	--	427
	" Jaarverslag	1.378	--	648
	Uitgaven project "Weet wat er speelt"	15.888	--	--
	" " "Levenslessen"	7.196	--	--
	Kosten pastoranten	186	--	--
	Saldo opbr./kosten jubileum 2010	--	--	255
	Overige baten & lasten / vorige jaren	177	--	157
	Totaal uitgaven	76.368	57.500	61.276
	Resultaat	-/- 2.727	--	-/- 5.177
	Alg. reserve: Saldo 31-12-2010	10.212		
	Af. resultaat 2011	2.727	7.485	

8-02-2012 / MB

*) zie specificatie

Stichting VPSG

BALANS PER 31 DECEMBER 2011

	31-12-11	31-12-10
Activa		
Inventaris	900	1.200
Geldmiddelen	80.406	85.465
Te vorderen:		
rente 2011/10	1.409	
ov. vorderingen	399	
Vooruitbetaalde kosten:		
Huur jan. 2012/11	350	350
Totaal activa	83.464	88.927
Passiva		
Crediteuren:		
Kosten salarisadm. 2010/11	2.219	
Overige crediteuren	760	
	2.979	5.715
Voorzieningen:		
-Steunfonds	1.000	1.000
-Aanschaf inventaris	2.000	2.000
Voorz. personeelsverplichtingen	60.000	60.000
Voorz. navordering soc. lasten	10.000	10.000
Algemene reserve:		
Saldo 31-12-'10	10.212	
Af. resultaat '11	-/- 2.727	
Alg. reserve 31-12-'11	7.485	10.212
Totaal passiva	83.464	88.927

8-02-2012
MB

De ondergetekenden *C. Molenkamp / G. Brussel* hebben op 21-02-2012 de boeken en bescheiden gecontroleerd en akkoord bevonden. Zij verklaren dat de gepresenteerde cijfers een getrouw beeld geven van de resultaten van de Stichting VPSG over 2011 en de financiële positie per 31-12-2011.

Toelichting op de financiën

In 2011, na ons jubileumjaar concentreerden we ons weer op de taken waarvoor we staan. Onze inspanning voor de werving van fondsen is daarvan een onderdeel.

Door de vele werkzaamheden is de voorbereiding en het sponsordiner uitgesteld tot voorjaar 2012.

Door fondswerving is € 12.900,= voor het project 1 'Weet wat er speelt' en € 5.108,= voor het project 2 'Levenslessen' bijeengebracht. De tekorten van € 2.987,67 voor project 1 en € 2.087,71 voor project 2 zijn uit de reserve aangevuld. De twee projecten zijn de aanloopfase voorbij en succesvol en zullen in 2012 worden voortgezet. Fondswerving voor deze beide projecten zal voor drie jaar worden gestart.

Gelukkig bleven de vaste fondsen het werk van de VPSG sponsoren voor een bedrag van € 31.992,=. Een aantal congregaties, diaconieën in de provincie en donateurs hebben de VPSG ook dit jaar weer gesteund voor € 18.533,=. Daar zijn we zeer dankbaar voor. De Diaconie van de Protestantse Gemeente Haarlem heeft voor ons werk en de projecten € 2.000,= bijgedragen en is tevens onze huisbaas.

De VPSG heeft het ANBI keurmerk (Algemeen Nut Beogende Instelling), waardoor giften aan de VPSG aftrekbaar zijn voor de inkomstenbelasting en we zullen dit in de fondswerving aangeven.

Onze kantoorruimte aan de Nieuwe Groenmarkt voldoet uitstekend. De ruimten zijn vooral op dinsdag en woensdag door onze coördinator en de counselors volop in gebruik. We hebben een kleine horizontale organisatie en alles is goed op orde en beperken onze organisatiekosten dan ook tot een minimum. Voor 2011 hebben we voor gebruik aan materiaal en kosten totaal € 4.756,= uitgegeven. De salariskosten voor onze medewerkers is echter de grootste kostenpost, die voor een deel ten laste komt van de projecten. Voor het werk van de VPSG staat aan salariskosten een bedrag van € 35.069,= en voor de projecten respectievelijk € 10.129,77 en € 4.446,=. Er zijn fondsen die geoormerkt geld hebben gegeven, deze zullen worden verantwoord, maar in onze jaarrekening zijn ze in het geheel opgenomen, vanwege de overzichtelijkheid.

In de begroting 2012 is aangegeven dat voor de projecten respectievelijk € 16.000,= en € 7.200,= en voor de VPSG € 59.100,= nodig is om aan onze verplichtingen te kunnen voldoen. Dat zal extra inspanning vergen om de nodige fondsen voor ons werk bijeen te brengen.

We richten ons naast de twee projecten weer op onze kerntaak, het counselen. Door de commissie Deetman hebben we meer bekendheid gekregen en ook meer aanvragen voor hulp. We blijven dit met dezelfde mensen doen.

Het nadelige saldo op ons totale werk inclusief de projecten heeft de algemene reserve slechts met € 2.727,= verminderd en dat is nog aanvaardbaar.

De heer Mar Blonk is al vanaf het begin van de VPSG, dus al 25 jaar, onze boekhouder op vrijwillige basis. Boekhouden en de VPSG zijn twee van zijn passies.

We zijn hem dan ook dank verschuldigd voor de cijfers van 2011 en spreken onze waardering uit voor het nauwgezet en gedetailleerd vastleggen van alle inkomsten en uitgaven.

De boekhouding werd goedgekeurd door de kascommissie in de personen van Kees Brussel en Carin Molenkamp.

We zijn dan ook ontzettend dankbaar voor ieder die een bijdrage leverde zowel financieel als met menskracht en kijken met goede moed naar het jaar dat weer voor ons ligt.

Februari 2012

Govert Jeronimus, *penningmeester VPSG*

STICHTING VPSG

Bestuur

Drs. Theo van Driel, **voorzitter**, Blokker

Drs. Ernst Meyknecht, *secretaris*, Heemskerk

Dhr. Govert Jeronimus, *penningmeester*, Haarlem

Mw. Agaath van den Hogen, Volendam

Drs. Niny van Oerle-van der Horst, Haarlem

Drs. Fieke Klaver, Vijfhuizen

Medewerkers

Mw. Maddy de Bruin-Meijer, *pastoraal counselor en projectleidster 'Levenslessen'*

Drs. Gezien van der Leest, *coördinator*

Mw. Marthe Link, *pastoraal counselor*

Drs. Jeannette Deenik-Moolhuizen, *projectleidster 'Weet wat er speelt'*

STICHTING VPSG

advies en ondersteuning bij vragen
rond seksueel geweld, godsdienst en zingeving

Adres:

Nieuwe Groenmarkt 8, 2011 TW Haarlem

Telefoon: 023-5328222

Aanwezig op dinsdag en woensdag van 10.00 uur tot 16.00 uur

e-mail: info@vpsg.nl

webpagina: www.vpsg.nl

Bank: 390070 of 333945042

